

Herborgs nye

Både menighedsrådsformand, organist og Kirkeministeriets orgelkonsulent er begejstrede for det nye orgel i Herborg Kirke

Den 22. november sidste år afsluttede orgelbyggeriet Marcussen & Søn det længe ventede nye orgel i Herborg Kirke, og kort før jul gav Kirkeministeriets orgelkonsulent Torben Krebs sin godkendelse af orglet. Det skete med følgende konklusion:

»Marcussen-orglet i Herborg Kirke er i forhold til sin størrelse et af de mest vellykkede og

interessante orgler, jeg er stødt på i mange år. Konstruktions- og håndværksmæssigt står det på skuldrene af velkendte og fejrede principper indenfor det bedste af dansk orgelbygning, men når det er sagt, er der i et frugtbart samarbejde orgelbyggeri og rådgiver imellem skabt vej for at udnytte disse rammer i en sjældent udtalt grad«, skriver orgelkonsulenten.

- Vi kan ikke være utilfreds med det, som han har skrevet. Og menigheden kan også godt høre forskel. Det er blevet godt modtaget, siger Johannes W. Jakobsen, der er formand for menighedsrådet.

Organist Margit Toftdahl fik lov til at spille på de første fire stemmer i oktober og har siden øvet sig på hele orglet, efterhånden som de sidste af i alt 16 stemmer var klar. Hun har været organist i Herborg siden 2016, men har tidligere spillet på et tilsvarende orgel i Vildbjerg,

- Jeg skal lige have øvet stemmerne igennem til de forskellige salmer, men det er et dejligt orgel. Det gamle orgel var meget mere simpelt med kun fire stemmer og ingen pedaler. Det nye har blandt andet en trompetlyd, og med pedalerne kan jeg lave en fagotlyd. Orglet er med sine mange flere facetter mere sangbart, siger Margit Toftdahl.

Orgelkonsulent Torben Krebs er enig og skriver efter sin afprøvning, at Herborg Kirkes nye orgel »overordnet klinger med varme og rundhed, men også med 'kant'. Et instrument

og en klang, man må tage stilling til!«.

Ny placering i kirkerummet

Arbejdet med et nyt orgel begyndte allerede i 2011, hvor man i første omgang blot overvejede at opgradere det eksisterende orgel fra 1971 med pedaler.

- Vi er i dag himmelhenrykte over, at vi ikke arbejdede videre med det. Det blev i stedet til et noget større projekt, der tog længere tid, men vi synes, at Herborg Kirke fortjente mere end et almindeligt stan-

dard-orgel. Undervejs fandt vi jo ud af, at vi har et kirkerum, der er af en musisk høj kvalitet. Vi ville derfor gerne have et orgel, der udover at passe til kirkens gudstjenester og akustik, også kan bruges til koncerter og kor. Det kom derfor op i en anden prisklasse, og det tog længere tid at få finansieringen på plads, siger Johannes W. Jakobsen.

Undervejs besøgte menighedsrådet 15-20 andre kirker for at se på orgler, høre forskellige klange og se på indretning af kirken. Resultatet blev, at pulpituret over indgangen til

*Johannes W. Jakobsen har sammen med resten af menighedsrådet arbejdet med orgel-projektet i ni år.
(Foto: Erik Poulsen)*

Orgel har kant

kirkerummet, hvor organisten har siddet siden 1930'erne, er pillet ned. Det større og meget højere orgel er i stedet placeret på gulvet i kirkens nordside, hvor temperaturen er mest stabil. Det har kostet nogle kirkebænke, men når der kommer et par nye kirkebænke op langs ydervæggene i det sydlige hjørne, er der reelt kun halvanden bänk mindre end før.

**Koncerter
– og Star Wars-tema**
Orglet har kostet i underkan-

ten af 3,5 mio. kr. plus installation i kirken. Provstiet har ydet et lån på 2,7 mio. kr., mens bidrag fra Augustinus Fonden, Skak Fonden og Frode Madsens Fond har dækket resten sammen med menighedsrådets egne midler. Et af målene med det nye orgel er, at man for eksempel én gang om måneden kan sætte sig ind på kirkebænkene og høre organisten spille en orgelkoncert. I det hele taget må orglet gerne blive en grund til at besøge kirken. - Vi ønsker at opbygge en orgel-tradition her i Herborg Kirke. Både med vægt på den klassiske kirkemusik, men også for at turde at gøre orgelmusik folkeligt. Man må gerne komme i kirke og pludseligt høre temaet fra Star Wars fra vores orgel, siger Johannes W. Jakobsen.

Indvielse til påske

Corona-restriktionerne har udsat en egentlig indvielse af det nye orgel, men håbet er, at man markere det officielt ved gudstjenesten Palmesøndag

med en efterfølgende reception.

- Vi er kede af, at kirkerne i øjeblikket er noget begrænsede. Vi vil jo gerne præsentere orglet for en meget større flok, siger menighedsrådsformanden.

Til gengæld håber han, at orglet måske kan holde i op til 200 år:

- Jeg har besøgt Aarhus Domkirke for at se deres orgel. Her er de ældste dele fra 1600-tallet, så Herborg-borgerne behøver ikke tænke på nyt orgel foreløbigt. Men det skal selvfølgelig vedligeholdes.

/ep

Organist Margit Toftdahl er i gang med at genoptræde kunsten at have hele 16 stemmer til rådighed på orglet, der er udstyret med 810 piber af forskellig længde samt et lille klokkespil.

Farverne på det nye orgel er tilpasset kirkerummet. Skriftstedet på det nedtagne pulpitur kommer også op igen.

»Kirkens åndedræt« kalder Johannes W. Jakobsens orglets foldebælg, der er placeret på kirke-loftet. Det henter varm luft ind fra kirkerummet.

Bag orglet, der vejer 2,8 ton, kan organisten justere det i forhold til blandt andet skiftende temperaturer.